

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold, za pol leta 2. gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 27. januarija 1875.

Obseg: Važnost kmetijstva. — Bučelarji ne pozabite tudi Skočidolskih panjev. — Gospodarske skušnje. — Gospodarske novice. — Postava o zapuščinah za deželo Kranjsko. — Škodljivost vinskih pijač, posebno žganja. — Dualizem gnjije. — Mnogovrstne novice. — Ponarejeni bankovci. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Važnost kmetijstva.

Minister za kmetijstvo je pred nekimi meseci o priliki kmetijske razstave v St. Pölten u povdarjal važnost kmetijstva, in kazal, kako se blagostan dežele zboljša, ako se kmetijstvo umno razvija. Dunajskim in drugim enakim časnikom, ki so zavzeti le za denarne špekulacije v bankah in borzah — piše „Kärnt. Blatt“ — se pa je minister s tem izrekom zeló zameril, zato ker v svoji gospodarski modrosti mislijo, da denarne spekulacije na borzah so studenec, iz katerih še le izvira povzdiga trgovine, obrtnije in kmetijstva.

Ves svet pa vé, posebno iz žalostnih skušinj preteklega časa, kako puhla je ta modrost! Misliti je bilo tedaj, da po takih skušnjah omolknejo ti modrijani; ali predrznost njihova je brez konca in kraja, kajti le to je po njih mislih dobro in koristno, kar je njim po godu, vse drugo pa je slabo in nično.

Ker pa so skušnje novejšega časa do dobrega spričale, kako važen faktor v Avstriji je kmetijstvo, misliti bi se smelo, da tudi pred njegov prag solnce tako milo pogleda, kakor pred prag borznih špekulantov in osnovalcev železnic. Vendar se za pomoč kmetijstvu še zmirom premalo godí, čeravno ono. na vseh stranéh pomoči potrebuje. Vzrok te malomarnosti pa je to, da pri kmetijstvu je delavnost potrebna, za delo pa liberalni špekulanti niso, ker oni le po tem hrepené, da bi z lenobo čez noč obogateli.

Kmet nima od liberalcev nikakoršne podpore pričakovati, marveč se mu le zapreke stavijo in nadloge pripravljajo. Naš namen ni danes govoriti o silnih bremenih, ki stiskajo kmeta po davkih itd., ampak le o špekulacijah in samopašnosti liberalcev, ki so kmetijstvu na največo škodo.

Znano je, kako v najnovejšem času mnogo državnih poslancev, ki so ob enem „Verwaltungsräthe“ pri neizmernih špekulativnih napravah, le na to delajo, da se državna lastnina, rudarije in gozdi državi iz rok izpulijo in prodajajo. Čeravno so gozde kupili po grozno nizki ceni, so jih mahoma in kar nič gledé na občni blagor posekali, in veliko dobička iz njih v svoj žep vtaknili. Namesto družih izgledov omenimo le tako imenovani Dunajski gozd (Wiener Wald), državno grajščino Waidhofen in Junerberško rudarijo. V kratkem času se je tukaj strašno veliko v nič djalo! V goratih krajih pa je neobhodno potreba, da se gozdi kolikor mogoče ohranijo, po katerihse, ker vlažnost

na-se vlečejo, rodovitnost zemljišč pospešuje. Najlepše dežele so po takem ravnanju prišle na beraško palico. Ni nam treba daleč po svetu gledati, pogledajmo le v Dalmacijo. Ta dežela je nekdanj bila lepo rodovitna in bogata krasnih hrastovih gozdov; dobičkarija beneških plemenitašev pa je uničila vse te gozde, in z njimi tudi celo deželo, tako da dandanes le golo skalovje v nebo strli, in da ni več mogoče zasaditi novega lesovja. Tudi Kranjsko Notranjsko stran je zadela po samopašnih Beneških denarničarjev ista osoda, živa priča temu je naš in sosednih naših dežela Kras. In kaj pa gorenjska „Industriegesellschaft“? ali se ozira ona kaj na pospeh kmetijstva, ali jej je le edino „obrtinja“ pri srcu?

Bučelarji, ne pozabite tudi Skočidolskih panjev.

Iz Štajarskega.

Lansko leto so bučele malo in pozno rojile, ker vzrok je bil pri nas zmladoletni dež, potem pa suša. Zatoraj so bučele tudi slabe ostale. Ali prav dobro so storile v Skočidolskih panjovih, ki so vsega priporočila vredni, česar sem se prepričal sam. Ogrnil sem štiri roje v Skočidolske, 4 pa v naše navadne slamnate panjove. V Skočidolskih so delale tako marljivo, da jih za najbolje štejem. (Dobil sem jih od č. gosp. Jan. Sumper-ja, fajmoštra v Skočidolu.)

Panjovi njegovi narejeni so na pregibljuje satnike. Kdor hoče vedeti, kako so narejeni in kako se ž njimi ravná, naj bere „Bučelarček“, ki je leta 1871 po družbi sv. Mohora izdan bil.

France Pišek v Hotinjevasi.

Pristavek vredništva. Tudi „Novice“ so pred 3 leti s pohvalo omenjale Skočidolske panjove, katere je zbor čebelorejcev v Ljubljani zraven Porentovih za najbolje pripoznal; vsled tega je Kranjska kmetijska družba za razdelitev med čebelorejce iz državne podpore izprva nakupila polovico Porentovih, polovico pa Sumperjevih panjev. Da je poslednji čas ostala le pri Porentovih, vzrok je menda ta, da jih iz Gorenjskega po krajši poti dobiva in da so tudi nekoliko cenejši.

Gopodarske skušnje.

* Čebelice dobre pomočnice za uplodenje rastlin. Sledeče skušnje spričujejo to: Darwin je od 100 rast-